

Υλικό για εκπαιδευτικούς 6.2

Βασικές δηλώσεις για το μοντέλο του κύκλου της πολιτικής

1. Η πολιτική έχει δύο όψεις: την επίλυση προβλημάτων και τον αγώνα για εξουσία. Ο κύκλος της πολιτικής, ως μοντέλο, εστιάζει στην πρώτη πτυχή - την επίλυση προβλημάτων. Εμπεριέχεται και η πτυχή της εξουσίας, καθόσον η διαμόρφωση της ατζέντας εξαρτάται από την πίεση που μπορεί να ασκήσει ο ενδιαφερόμενος. Κύριος στόχος του μοντέλου είναι να περιγράψει την πρακτική πλευρά της πολιτικής – όπως λέει ο ο Max Weber, «να διανοίξει οπές σε χοντρές σανίδες αργά και δυνατά, με πάθος και δικαιοκρισία». Αυτό σημαίνει πως ενώ η προπαγάνδα που θα γίνει για την άγρα ψηφοφόρων –που εμπεριέχει προσωπική κριτική σε πολιτικούς αντιπάλους, λαϊκισμό και σκανδαλολογία- μπορεί να θολώσει το τοπίο. Φιλτράρεται, όμως, με τη χρήση του μοντέλου.
2. Το μοντέλο προσφέρει μια ενδιαφέρουσα οπτική στην έννοια του κοινού καλού. Σε μια δημοκρατία, κανείς από τους πρωταγωνιστές δε γνωρίζει τι είναι καλό για όλους –αυτή είναι η μεγάλη διαφορά ανάμεσα στη δημοκρατία και τη δικτατορία. Αντίθετα, πρέπει να το βρούμε όλοι μαζί, να διαπραγματευόμε, να παζαρέψουμε, να διαφωνήσουμε και τελικά να συμβιβαστούμε. Αν κάνουμε λάθος ή αν η λύση είναι άδικη, θα το μάθουμε σύντομα και πρέπει να προσπαθήσουμε πάλι. Σε μία ανοικτή κοινωνία, είναι απαραίτητο να έχουμε ρεαλιστική και κονστρουκτιβιστική προσέγγιση στο ζήτημα του κοινού καλού.
3. Σχεδιασμοί, όπως ο κύκλος της πολιτικής, είναι μοντέλα. Δείχνουν ξεκάθαρα κάποιες πτυχές της πραγματικότητας, αλλά το επιτυγχάνουν μόνο αν αποκλείσουν κάποιες άλλες πτυχές. Το μοντέλο του κύκλου της πολιτικής χρησιμεύει ως χάρτης που απαντάει στο ερώτημα: σε ποιο στάδιο, μπορούμε, ως πολίτες, να παρέμβουμε και να γίνουμε ακουστοί; Αν δεν είμαστε μέλη του κοινοβουλίου ή της κυβέρνησης, δεν θα λάβουμε μέρος στη δημόσια διαβούλευση που θα καταλήξει στη λήψη αποφάσεων – αυτή είναι η **εξωτερική πλευρά** του πολιτικού συστήματος. Οι άλλες φάσεις χαρτογραφούν την **εσωτερική πλευρά**, τα σημεία όπου μπορούμε να ενεργοποιηθούμε. Μπορεί να σχολιάζουμε μια απόφαση, να είμαστε υπέρ ή εναντίον της, μπορεί να λαμβάνουμε μέρος σε δημόσιες συζητήσεις για τη διαμόρφωση πολιτικής ατζέντας. Τα πολιτικά προβλήματα δεν είναι αυθύπαρκτα, αλλά χρειάζεται να προσδιοριστούν και να γίνει αποδεκτό ότι είναι πολιτικά προβλήματα. (βλ. το θέμα του μαθήματος 4).